

Kedves Testvérek!

Árpád-házi Szent Erzsébet ünnepéhez közeledve az ő életpéldáját állítjuk magunk elé, hogy mélyebben megértsük Istennek a szegények iránti különleges, kitüntetett szeretetét, és mi is eszerint alakítsuk életünket.

Az Évközi 33. vasárnap evangéliumi szakasza utalást tesz a jeruzsálemi templom szépségére, a fogadalmi ajándékok sokaságára, és emlékeztet arra, hogy minden földi érték, szépség és kincs a mulandóságnak van alávetve. A hosszú évek, évtizedek fáradságos munkái és áldozatvállalásai árán összegyűjtött értékeink egy szempillantás alatt megsemmisülhetnek, ahogyan ezt az emberiség korunk pusztító és fájdalmas háborúi során fájdalmasan meg is tapasztalja. Van azonban valami a földi életünk kincseiből, ami örökké megmarad.

A II. Vatikáni Zsinat arra tanít, hogy „Elmúlik a világ büntől eltorzított alakja... de a szeretet és művei megmaradnak” (*Gaudium et spes*, 39). Szent Erzsébet ilyen örökké megmaradó kincseket gyűjtött életében. Az életét nem a rendkívüli jelek vagy próféciák jellemezték, hanem a házastársi szeretet, a szenvedésben is megőrzött derű és a szegények szolgálata. Az imádság táplálta és segítette őt a felebarátaiért végzett szolgálatában. Életpéldája ma is időszerű és arra indít minket, hogy a szeretet őszinte gesztusaival nyújtsunk segítő jobbot felebarátainknak, lássuk meg bennük az értünk szegénnyé lett Krisztus arcát.

A fiatalon eljegyzett Szent Erzsébet gazdag hozománnyal érkezett meg új otthonába, ahol soha nem feledkezett meg a szegényekről. Gazdagból lassan szegénnyé lett, de mégsem mondhatjuk, hogy élete végére „elszegényedett” volna. Mindene megvolt, mert a mennyben gyűjtött kincseket (vö. Mt 6,21) és figyelmét a láthatatlanra fordítva (vö. 2Kor 4,18) övé lett az egyedüli szükséges (vö. Lk 10,41).

A szegények iránti megkülönböztetett szeretetről szól XIV. Leó pápa „Szerettelek téged” (*Dilexi te*) kezdetű apostoli buzdítása. A Szentatya ebben többek között felidézi Isten szavait, melyeket az égő csipkebokorból Mózeshez intézett: „Láttam Egyiptomban élő népem nyomorúságát, hallottam a jajkiáltását, ismerem a szenvedését” (Kiv 3,7). Leó pápa úgy fogalmaz ezzel kapcsolatban, hogy ha mi is meghalljuk a szegények kiáltását, akkor Isten szívével azonosulunk, ha azonban közömbösek maradunk a szegények kiáltásával kapcsolatban, akkor Isten szívétől távolodunk el (*Dilexi te*, 8). A szegények iránti kitüntetett szeretet a keresztény hit lényegéhez tartozik (u. o. 36). Leó pápa felidézi Assisi Szent Ferenc életéből azt a pillanatot, amikor Ferenc megölelte a leprást. Azt írja, hogy ez a gesztus, és Ferenc megújult élete egy evangéliumi újjászületést hozott, történelmet írt. Majd a Szentatya így folytatja: „Meg vagyok győződve arról, hogy a szegények iránti kitüntetett szeretet, a szegények melletti döntés megújítja az Egyházat és a társadalmat is” (u.o. 6–7).

A Szentatya felidézi a II. Vatikáni Zsinat tanítását a javak egyetemes rendeltetéséről és arról, hogy minden embernek joga van ahhoz, hogy a maga és családja számára szükséges javakból részesedjen (*Gaudium et spes*, 69. 71). A buzdításban ír arról a gazdaságról, amely ö, amely a piacok mindentől való függetlenségét és a spekulációt védelmezi, miközben az államok gazdasági életet szabályozó szerepét tagadja (*Dilexi te*, 92). Beszél a meritokrácia, az érdemeken alapuló társadalom hamis ideológiájáról, amely megfélekez az arról, hogy nem mindenki születik egyenlő esélyekkel és képességekkel, de megfélekez az arról is, hogy a szegény, a hátrányos helyzetű ember igen gyakran sokkal keményebben küzd és dolgozik a megélhetéséért, mint a társadalom szerencsésebb tagjai (u.o. 14. 95).

A Szentatya arra is felhívja a figyelmünket, hogy a szegényben egészen különleges módon van jelen Krisztus. A szegények iránti szeretet ezért kontemplatív jellegű: csodáljuk és szemléljük a bennük jelenlévő Isten arcot (u. o. 101). Végül Leó pápa azzal zárja az apostoli buzdítását, hogy „a keresztény szeretet prófétai, csodákat művel, nem ismer határokat”. Olyan életszemlélet és életmód, amely által a szegény átélheti Jézus szavainak igazságát: „szerettelek téged” (u. o. 120–121).

Ezt a felebaráti szeretetet élte Árpád-házi Szent Erzsébet. Találón fejezi ki a magyar „*felebarát*” szó a szeretet gyakorlásának lényegét és irányát: az emberi személy csupán a szeretet megélésében, gyakorlásában válhat egésszé; embertestvére életében, sorsában osztoznia kell. Hasonlóan mély tartalma van a latin (*proximus*) vagy a német (*Nächste*) kifejezésnek is: mindkét nyelvben a felebarát arra a személyre utal, aki éppen *itt* van mellettem, aki éppen *most* szorul rá segítségemre, akiben *itt és most* felismerhetem a szegény és alázatos Krisztust. Osztoznunk kell életünkben, ahogyan Krisztus is osztozott emberi természetünk törékenységében, hiszen Ő maga is szegényként született és a kereszt végső megaláztatásában, legmélyebb szegénységünknek részesévé válva adta értünk életét (u. o. 16). Ozeás próféta szavait felidézve, Jézus arra hív minket, hogy életünkben egyre inkább sajátítsuk el az irgalmasság lelkületét (vö. Mt 9,13; Oz 6,6).

Mindenkit buzdítunk arra, hogy az előttünk álló hetekben kapcsolódjon be a „*Tárjátok ki a szíveteket!*”, az „*Angyalbatyu*” és az „*Egy milliárd csillag a szegényekért*” elnevezésű adventi segélyprogramokba. Mindezt könnyen megtehetjük novembertől december közepéig az országos gyűjtőpontokon és a katolikus iskolákban. Bizalommal kérjük híveinket, hogy perselyadományaikkal november 23-án járuljanak hozzá a rászoruló, a szegény, a szenvedő, a magyar családok sokoldalú megsegítéséhez. Hálással köszönjük minden krisztushívőnek, Karitásznak önkéntesnek, és minden jóakaratú embernek, akik egyénileg vagy összefogásban segítik a közelükben élő rászorulókat.

Kelt Budapesten, 2025. november 16-án

a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Felolvasandó az Évközi 33. vasárnap minden szentmiséjén az evangélium után.